

Plan for selskapskontroll 2012 – 2016
Revidert plan
Hordaland fylkeskommune

Innhold

1. Innleiing	3
1.1 Fylkeskommunen sin innsynsrett	3
1.2 Former for selskapskontroll	3
2. Oversikt over selskap.....	4
3. Selskapskontrollprosjekt 2012-2016 (revidert)	9
3.1 Gruppe 1 – Selskapskontrollprosjekt i prioritert rekkefølge	9
3.2 Gruppe 2 – uprioriterte selskapskontrollprosjekt	10
4. Metode for gjennomføring av selskapskontroll og rapportering.....	10

1. Innleiing

I følgje kommuneloven § 77 nr. 5 skal kontrollutvalet sjå til at det blir ført kontroll med forvaltninga av fylkeskommunen sine eigarinteresser. I forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 14 står det:

”Kontrollutvalget skal påse at det gjennomføres kontroll med forvaltningen av eierinteressene i de selskaper som er omfattet av slik kontroll, herunder å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper gjør dette i samsvar med kommunestyrets/fylkestingets vedtak og forutsetninger (eierskapskontroll). Selskapskontrollen kan også omfatte forvaltningsrevisjon, jf. forskrift om revisjon i kommuner og fylkeskommuner kap. 3.”

Etter § 13 første ledd i forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar skal det;

”(..) minst en gang i valgperioden utarbeides plan for gjennomføring av selskapskontroll. Dette skal skje senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert”.

I 2012 gjennomførte revisjonen på oppdrag frå kontrollutvalet ein overordna risiko- og vesentleganalyse av Hordaland fylkeskommune sine eigarskap. Kontrollutvalet nytta analysen som grunnlag for utvalet sin plan for selskapskontroll for perioden 2012-2016. For å sikre at planen framleis speglar dei viktigaste risikoområda når det gjeld fylkeskommunen sine eigarskap, har kontrollutvalet gjennomført ei rulling av plan for selskapskontroll. Det er henta inn og analysert ny informasjon gjennom dokumentanalyse, og intervju med utvalte administrative og politiske leiarar. På bakgrunn av den innsamla informasjonen har kontrollutvalet gjort ei ny prioritering av selskapskontrollprosjekt.

1.1 Fylkeskommunen sin innsynsrett

Innhaldet i § 13 i forskrifta må sjåast i samanheng med kommuneloven § 80, som omhandlar kva selskap kontrollutvalet og fylkeskommunen sin revisor har full innsynsrett i. Det kjem fram av § 80, 1. ledd at innsynsretten er avgrensa til:

- interkommunale selskap,
- aksjeselskap fylkeskommunen eig åleine eller saman med andre kommunar eller fylkeskommunar,
- heileigde dotterselskap til slike selskap.

Sjølv om innsynsretten er meir avgrensa, vil kontrollansvaret og omfatte selskap og verksemdar som ikkje kjem inn under § 80. Dette er:

- selskap der fylkeskommunen har aksjar, men der det også er private aksjeeigarar.

1.2 Former for selskapskontroll

Obligatorisk eigarskapskontroll

Eigarkontrollen kan omfatte:

- Kontroll ved selskapsetablering.
- Kontroll av at fylkeskommunen har tilstrekkeleg oversikt og kontroll med eigarskapa.
- Kontroll av at eigarskapa er forsvarleg i høve til føremål og type verksemd.
- Kontroll av at eigarrepresentantar har tilstrekkeleg kompetanse.
- Kontroll av at selskapa fylkeskommunen har eigarinteresser i følgjer aktuelle verksemdlover og anna relevant lovgjeving.

- Kontroll av at den som forvaltar fylkeskommunen sine eigarinteresser opptrer i samsvar med fylkeskommunen sine vedtak og føresetnader.

Valfri forvaltningsrevisjon

Det er ikkje pålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskapa, men fylkeskommunen kan gjennomføre forvaltningsrevisjonar dersom dette er relevant. Forvaltningsrevisjon omfattar systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå fylkestinget sine vedtak og føresetnader.

2. Oversikt over selskap

I figura under kan ein sjå ei oversikt over eigarskapa til Hordaland fylkeskommune.

Figur 1: Oversikt over fylkeskommunen sine eigarskap innanfor § 80

SELSKAP	FØREMÅL ¹	EIGAR-DEL	KOMMENTAR
Beredt AS	Skape grunnlag for arbeidsmarknadsrelatert sysselsetting. Vidare skal selskapet gjennom å drive anna verksemd - etter arbeidsmarknadsetaten sine retningslinjer - skape grunnlag for sysselsetting av grupper som av ulike årsaker har problem på arbeidsmarknaden.	100 %	Arbeidsmarknadsverksemd. Gjennomført selskapskontroll av selskapet i 2011.
Beredt kompetanse AS (dotterselskap Beredt AS)	Skape grunnlag for arbeidsmarknadsrelatert sysselsetting. Vidare skal selskapet gjennom å drive anna verksemd - etter arbeidsmarknadsetaten sine retningslinjer - skape grunnlag for sysselsetting av grupper som av ulike årsaker har problem på arbeidsmarknaden.	Beredt AS eig 100 %	Arbeidsmarknadsverksemd.
Strandgaten 195 AS	Stille lokala i Strandgaten 195 til disposisjon for Hordaland Fylkeskommune si drift av Bjørgvin Vidaregåande Skule, på eit ikkje ervervsmessig grunnlag.	100 %	
Bergen Bompengeselskap AS	Førestå delfinansiering av vegutbygging i Bergen, administrasjon og innkrevjing av bompengar i samhøve med avtaler som blir inngått med Staten etter samtykke frå stortinget, jf vegloven § 27.	100 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Bybanen AS	Forvalte og drifte infrastrukturen for "Bybanen", herunder også "Bybanen" sitt skinnegående materiell. Selskapet har fagansvar for trygggleik, bane, elektro, signal/tele og skinnegående materiell for Bybanen i samhøve med de til ein kvar tid gjeldande lover og forskrifter.	100 %	Gjennomført selskapskontroll i 2011.

¹ Nokre av selskapa sine føremål er korta ned i denne tabellen.

Revidert plan for selskapskontroll 2012-2016 – Hordaland fylkeskommune

Valen Kraftverk AS	Produksjon, overføring, distribusjon og omsetning av energi samt anna verksemd knytt til desse områda, herunder deltaking i andre verksemdar med liknande føremål.	100 %	
HFK Bussanlegg AS	Direkte eller indirekte eige bussanlegg i Hordaland for å leggje til rette for konkurranseutsetting av kollektivtrafikken. Selskapet er av allmennyttig karakter og skal ikkje dele ut utbytte.	100 %	Selskapet eig direkte eller indirekte bussanlegg som vert leigd ut til operatørar i kollektivtransporten. Selskapet held til i Bergen og har ikkje tilsette.
HFK Bussanlegg Fana AS (dotterselskap av HFK Bussanlegg AS)	Selskap med "ikkje-ervertmessige føremål". Desse selskapa skal berre leiga ut anlegga til dei transportselskapa som vinn anboda.	HFK Bussanlegg AS eig 100 %	
HFK Bussanlegg Mannsverk AS (dotterselskap av HFK Bussanlegg AS)	Selskap med "ikkje-ervertmessige føremål". Desse selskapa skal berre leiga ut anlegga til dei transportselskapa som vinn anboda.	HFK Bussanlegg AS eig 100 %	
HFK Bussanlegg Lonevåg AS (dotterselskap av HFK Bussanlegg AS)	Selskap med "ikkje-ervertmessige føremål". Desse selskapa skal berre leiga ut anlegga til dei transportselskapa som vinn anboda	HFK Bussanlegg AS eig 100 %	
HFK Bussanlegg Straume AS (dotterselskap av HFK Bussanlegg AS)	Selskap med "ikkje-ervertmessige føremål". Desse selskapa skal berre leiga ut anlegga til dei transportselskapa som vinn anboda	HFK Bussanlegg AS eig 100 %	
Bystasjonen AS	Planlegging og bygging av ny kollektivterminal – Bystasjonen - i Bergen sentrum, samt drift av kollektivterminalen og verksemd som står i samband med dette.	100 %	
Voss og Omland Bompengeselskap AS	Å arbeide for realisering av følgjande vegprosjekt, Tunnel bak Vossevengen, Øvre Granvin/Voss grense, Palmefossen/Mønshaug, Heilårssamband Voss-Vik, ved mellom anna å stå for bompengefinansiering / oppkrevjing til delfinansiering av dei nemnde vegprosjekta.	57,14 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Bømlo Vegselskap AS	Selskapet si målsetting er å finansiere utbygginga av Bømlopakken, slik Bømlopakken er vedteken av Stortinget i St.prp. nr 78 (2008-2009) "om delvis bompengefinansiering av prosjekt og tiltak i Bømlo kommune i Hordaland" og med eventuelt seinare vedtekte endringar.	53,34 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Kvam Bompengeselskap AS	Arbeida for å realisere aktuelle vegprosjekt i Kvam herad ved m.a å stå for bompengefinansiering/ oppkrevjing til finansiering av aktuelle vegprosjekt.	53,33 %	Eigd saman med Kvam herad. Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.

Revidert plan for selskapskontroll 2012-2016 – Hordaland fylkeskommune

Hardangerbrua AS	Finansiere og realisere bygging av bru over Hardangerfjorden.	53,33 %	Innkrevning av bompenger i bomstasjonen på Hardangerbrua startet 19. august 2013. Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Jondalstunnelen AS	Førestå delfinansiering av tunnelsamband. Administrere innkrevjing av bompengar og forvalte bompengemidlar i samsvar med samtykke frå Stortinget og forvalte med Statens vegvesen jf, veglova § 27, herunder også forvaltning av bompengemidlar og anna verksemd som naturleg står i tilknytning med selskapet sitt føremål.	52 %	Kvam herad, Jondal, Odda og Kvinnherad kommune eig 12 % kvar. Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Bergen-Os Bompengeselskap AS	Selskapet si verksemd er å førestå delfinansiering av vegutbygging E39 Svegatjørn-Rådal med utbygging av Rådalskrysset, bygging av tverrsamband til Lysefjorden, samt opprusting av fylkesvegnettet i Lysefjordområdet.	52 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap som pådrivarselskap» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Odda Vegfinans AS	Å stå føre delfinansiering av planlegging og bygging av ny veg og ny tunelløysing for E134 innafør planområdet som er definert i vedtekne kommunedelplanar for Odda og Vinje kommunar frå 2008, og å bidra til rask og god realisering av prosjektet.	52 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
AS Austevoll Bruselskap	Planleggja, byggja bru, tunnel og vegprosjekt i Austevoll kommune.	51 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Vestnorsk Filmsenter AS	Bidra til ein fagleg og kunstnerisk utvikling av vestnorsk kortfilmproduksjon. Dette inneber at Vestnorsk filmsenter AS skal kanalisere økonomisk, filmfagleg og organisatorisk støtte til profesjonelle kortfilmprosjekt innan fiksjons, dokumentar- og animasjonsfilm.	50 %	
Moster Amfi- og kyrkjehistoriske senter AS	Leggje til rette for formidling av kyrkjelege og kulturelle verdiar.	50 %	Gjennomført selskapskontroll i 2010.
Nordhordlandspakken AS	Arbeide for utbygging og standardheving på utvalde stamvegar, riksvegar og strategisk viktig tilførselsvegar i Nordhordland og Bergen nord.	40 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Business Region Bergen AS	Drive regional næringsutvikling, etablererteneste, profilering og marknadsføring og andre tenester som naturleg fell saman med dette, herunder å ha eit aktivt forhold til regionen sine nettverksorganisasjonar innan utvalde næringssegment.	33 %	Gjennomført selskapskontroll i 2013.

Sunnhordland Lufthavn AS	Å planleggja, finansiera, opparbeida og driva lufthavn på Stord og i samband med dette å delta i andre selskap med liknande verksemd.	21 %	Gjennomført selskapskontroll i 2012.
Osterøy Bruselskap A/S	Å arbeide for realisering av planane om brusamband Kvisti - Herland med tilstøytande vegsamband.	14,30 %	Plassert i kategorien «Bom-pengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Kommunekraft AS	Formidle aksjeeigarane sin disponible kraft, herunder konsesjonskraft, og drive anna verksemd knytt til slik formidling.	0,3 %	

Figur 2: Oversikt over fylkeskommunen sine eigarskap utanfor § 80

SELSKAP	FØREMÅL ²	EIGAR-DEL	KOMMENTAR
Sunnhordland Bru og Tunnelselskap A/S	Arbeide for realisering av planar om køyrbart samband mellom Bømlø, Stord og Sveio. Selskapet skal mellom anna søkje å realisere prosjektet ved ordinære statsvegsløyvingar, låneopptak, bompeng- ordningar o.l.	61,78 %	119 av 123 aksjar er i offentlig eige. Plassert i kategorien «Bom-pengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Hordaland Teater LL	Drive profesjonell og allsidig teaterverksemd i Hordaland. Teateret skal ha eit særleg ansvar for å skape framsyningar for barn og unge. Teateret skal først og fremst spele på nynorsk og dialekt. Teateret skal arbeide for å få fram ny dramatik.	60 %	
Fastlandssamband Halsnøy AS	Etter at Stortinget har godkjent prosjektet Halsnøysambandet -å ta opp og betale ned turvande lån til prosjekt og syte for innkrevjing av bompengar i samsvar med godkjent ordning.	52,63 %	Kvinnherad er nest største eigar med 26,32 %. Plassert i kategorien «Bom-pengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Storeholmen VTA AS	Attføring og/eller sysselsetting av yrkeshemma.	36,40 %	Arbeidsmarknadsverksemd. Kvam herad er største eigar med 45,40 %. Selskapet har teke over VTA-plassane til Norheimsund Industrier, og har utvida sine satsingsområde.
AS Strandgaten 196	Oppføring og drift av eit forretningsbygg på Strandgaten 196 i Bergen og dermed samanhengande verksemd.	33,3 %	
Voss Bedriftsservice AS	Gjennom fabrikkasjon og anna næringsverksemd å skapa grunnlag for attføring av arbeidstakarar etter tilvising frå NAV.	25,46 %	Arbeidsmarknadsverksemd.

² Nokre av selskapa sine føremål er korta ned i denne tabellen.

Revidert plan for selskapskontroll 2012-2016 – Hordaland fylkeskommune

Bergen Vitensenter AS	Utvikle og drive eit populærvitenskapleg opplevings- og læringssenter for teknologi, naturvitenskap, matematikk og humaniora spesielt retta mot barn og unge, samt anna verksemd som naturleg fell saman med dette.	19 %	
Atheno AS	Å vere utvikler av nye og eksisterande bedrifter basert på forskningsresultat og ideer frå industri og øvrig næringsliv.	8,90 %	
Nordhordland Industriservice AS	Gjennom produksjon og anna næringsverksemd å skape grunnlag for sysselsetting og attføring av yrkeshemma. Det primære blir attføring etter retningslinene frå arbeidsdirektoratet.	17,70 %	Arbeidsmarknadsverksemd.
AS Den Nationale Scene	Drive teaterverksemd. Som statleg finansiert institusjon har selskapet eit særleg ansvar for å ivareta nasjonale kulturpolitiske interesser.	16,66 %	
Opero AS	Gjennom fabrikasjon og annen næringsverksemd å skape grunnlag for sysselsetting av yrkesvalhemma og mindre arbeidsføre.	16,60 %	Arbeidsmarknadsverksemd. Tidlegare Sunnhordland Industri AS.
Carte Blanche AS	Utvikle og produsere danse-og ballettoppsettinger samt anna beslekta verksemd. Som region/ landsdelsinstitusjon har selskapet eit ansvar for å gjere kunstforma kjent i regionen.	15 %	
Norheimsund Industrier AS	Gjennom fabrikasjon og anna næringsverksemd å skape grunnlag for sysselsetting av yrkeshemma og mindre arbeidsføre personar.	13,70 %	Arbeidsmarknadsverksemd. Kvam herad er største eigar med 40,32 %. Selskapet sine tidlegare VTA-plassar, er overdratt til Storeholmen VTA. Selskapet er i dag berre eit eigedomsselskap.
Gulen og Masfjorden Utvikling AS	Leggje til rette tilhøva for auka næringsverksemd i kommunane Gulen og Masfjorden, og skal ved å vere ein aktiv pådrivar og koordinator for private aktørar bivirke til etablering av lønsame arbeidsplassar i distriktet.	9,70 %	
Fjord Norge AS	Internasjonal marknadsføring og tilrettelegging for sal for reiselivet i Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane og Møre og Romsdal. Det skal særleg bli arbeidd med sesongutviding.	8,90 %	
Haukelivegen AS	Arbeide for utbygging og standardheving av Haukelivegen (E134) Haugesund-Drammen.	3 %	Plassert i kategorien «Bompengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.
Innovasjon Norge	Å fremje bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsam næringsutvikling i heile landet, og utløyse ulike distrikt og regionar sime næringsmessige moglegheiter gjennom å bidra til innovasjon,	2,6 %	Særlovsselskap

	internasjonalisering og profilering.		
Sarsia Developmet AS	Selskapet skal bidra til innovasjon og verdiskaping gjennom å vere med og utvikle og finansiere forskingsbaserte idear som kan utviklast til nye bedrifter.	1,68 %	
Biblioteksentralen AL	Vere eit serviceorgan for alle typar offentlege bibliotek. Biblioteksentralen har til oppgåve å vere hovudleverandør av produkt og tenester til bibliotek og liknande institusjonar.	0,8 %	Selskap med avgrensa ansvar. Er ikkje sett opp innanfor § 80 ettersom det ikkje er organisert etter aksjelova eller organisert som IKS.
Vikafjellsvegen AL	Laget sitt føremål er å arbeida for utbygging av Vik-Voss vegen til heilårsveg.	20 %	Er ikkje sett opp innanfor § 80 ettersom det ikkje er organisert etter aksjelova eller organisert som IKS. Plassert i kategorien «Bom-pengeselskap med ansvar for finansiering og innkrevjing» i fylkeskommunen si eigarskapsmelding.

3. Selskapskontrollprosjekt 2012-2016 (revidert)

Etter at plan for selskapskontroll 2012-2016 blei vedtatt, er det gjennomført følgjande selskapskontrollprosjekt:

- Sunnhordland Lufthavn AS (2012)
- Fylkeskommunal eigarstyring (2012/2013)
- Business Region Bergen AS (2013)

Under følgjer prosjekta som er valt ut av kontrollutvalet i samband med rullering av plan for selskapskontroll. Selskapskontrollprosjekta er delt i to grupper; ei prioritert liste med dei viktigaste prosjekta, samt ei uprioritert liste med prosjekta som er vurdert å ha lågare risiko og vesentlegheit.

Omfanget av kontrollen i det enkelte selskap vil variere avhengig av størrelse og kompleksitet og eventuelt samarbeid med andre medeigar kommunar/fylkeskommunar.

3.1 Gruppe 1 – Selskapskontrollprosjekt i prioritert rekkefølge

Prioritet	Selskap / Prosjekt
1 a	Hardangerbrua AS
1 b	Fastlandssamband Halsnøy AS
2	Bom-pengeselskapa
3	Storeholmen VTA
4	Arkivplikta til selskap fylkeskommunen har eigarskap i
5	Hordaland Teater LL

3.2 Gruppe 2 – uprioriterte selskapskontrollprosjekt

Selskap / Prosjekt
Valen Kraftverk AS
Vestnorsk Filmsenter AS
Arbeidsmarknadsbedrifter
Bussanlegg AS med dotterselskap og Bystasjonen AS
Bybanen AS
Moster Amfi og kyrkjehistorisk senter AS
Strandgaten 195 AS

4. Metode for gjennomføring av selskapskontroll og rapportering

Kontrollutvalet vil i kvart enkelt tilfelle avgjøre kva metode som skal nyttast i selskapskontrollen innanfor dei rammer som følgjer av lovgjeving og forskrifter.

Kontrollutvalet vil i samsvar med kontrollutvalsforskrifta § 15 rapportere til fylkestinget om kva kontrollar som er gjennomført og resultatane av desse.

Dersom føresetnadene skulle endre seg, eller dersom kontrollutvalet ønskjer fleire kontrollar, kan kontrollutvalet gjere endringar i planen undervegs i perioden.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee, and its network of member firms, each of which is a legally separate and independent entity. Please see www.deloitte.com/no/omoss for a detailed description of the legal structure of Deloitte Touche Tohmatsu Limited and its member firms.

Deloitte provides audit, tax, consulting, and financial advisory services to public and private clients spanning multiple industries. With a globally connected network of member firms in more than 150 countries, Deloitte brings world-class capabilities and deep local expertise to help clients succeed wherever they operate. Deloitte's approximately 170,000 professionals are committed to becoming the standard of excellence.

© 2014 Deloitte AS